

MANASTI ROT GO ^UVA

Манастирот "Свети Јован Бигорски" со својата местоположба и со изгледот беспрекорно се вклопува во живописната околина која го опкружува. Изграден е на зарамнето плато на планината Бистра, од сите страни опколен со густе шуми. Од височините се огледува во бистрите води на брзата река Радика, а на спротивната страна го надвиснуваат високите врвови на Кораб, секогаш покриени со облаци. Патот до него води низ еден од најживописните кањони во Македонија, кањонот на немирната река Радика.

пишува:
Атанас ЧУПОСКИ

ИСТОРИЈА

Не се знае точно кој бил ктитор на манастирот, но се претпоставува дека "Св. Јован Бигорски" бил изграден на почетокот на XI век. Преданието вели дека испосникот, монахот Јован, ја видел иконата на Свети Јован Крстител како лебди над изворите и затоа решил тука да изида манастир во негова слава. Оваа животворна икона и денес се чува во манастирот како најдрагоцената реликвија. За нејзината чудотворна и исцелителска моќ зборува и податокот дека покрај христијанските верници, тука на поклонение пред неа доаѓале

и доаѓаат и луѓето од околните села кои ја прифатиле муслиманската вера. На оваа икона има запис, датиран со годината 1020, за која се претпоставува дека е година на устроението на манастирот посветен на Св. Јован Претеча.

ПРОЦУТ

Во подоцнежните векови манастирот доживеал голем подем и станал духовен центар на целиот Мијачки крај. Често пати бил даруван од побогатите велможи, а познато е дека и кралот Марко од Прилеп му подарил голем чифлиг во околината на прилепското село Небрегово. Во 1740 година, на местото на кое се наоѓале две помали црквички, почнала изград-

бата на денешната манастирска црква и на коначите познати како "Горни палат". Во XIX век, за време на преродбата, за големиот подем на манастирот "Св. Јован Бигорски" најзаслужен бил тогашниот игумен, архимандрит Арсениј. На негова покана, во 1829 година, во манастирот дошле зографите Михаил Зиси и син му Димитриј, од градот Самарина, од Епир. Во следните четири години тие го осликале иконостасот и ја украсиле големата манастирска трпезарија. Подоцна зографот Димитриј се замонашил и го добил монашкото име Даниил.

подоцна знаењето им го пренесувале на своите потомци. Здружени во тајфи, составени од мајстори, калфи и чираци, тие работеле во сите краеве на Балканскиот полуостров. Резбата на иконостасот на Бигорскиот манастир ја изработила тајфата на Петре Филипович, наречен Петре Гарката, од Гари и Макарија Негриев Фрчкоски од Галичник. Мијачките копаничари се особено значајни затоа што во резбата внесуваат елементи на народната традиција: мијачки носии, ора, зурли и тапани. Мешањето на библиските и народните елементи внесува голема све-

ИКОНОСТАС

Во тоа време, во периодот од 1829 до 1833 година, оревовото дрво на иконостасот било претворено во монументално уметничко дело по кое денес Бигорскиот манастир е и најпознат. Филигрански прецизната резба е дело на мијачките резбари, односно копаничари, како што сами себе се нарекувале. Преданието вели дека резбарскиот занает тие го научиле од венецијански резбари во солунскиот крај, каде што оделе да работат како дрводелци, строители и зографи, а

жина и оригиналност во нивната резба.

ОБНОВА

Во минатото, во манастирот "Свети Јован Претеча" имало ќелијно училиште каде што се учеле часополе, псалтир и сметање. Низ тоа училиште минале многу значајни луѓе од Реканскиот крај, а меѓу најзначајните се преродбениците од XIX век, првите македонски учебникари: архимандрит Анатолиј Зографски од Лазарополе и архимандрит Партениј Зограф-

"СВ. ЈОВАН БИГОРСКИ"

PREDEDOVSKATA VERA

ски од Галичник. Денес, како и во текот на минатите векови, манастирот го населуваат монаси. Монашкото братство на чие чело е игуменот, архимандрит Партениј, е најзаслужно за повторното обновување на духовниот живот во Реканскиот крај во последниве десеттина години. Обновен е и манастирот "Св. Ѓорѓија" во блиското село Рајчица, каде што сега живее монашко сестринство. Деновиве заврши реконструкцијата на гостинските конаци во Бигорскиот манастир, познати како "Дол-

ни палат". Тие биле опожарени во 1912 година, а со сегашното обновување на конаците им се врати некогашниот изглед.

ПРОСЛАВА

На манастирската слава, на 11 септември, кога се чувствува споменот на Отсекувањето на чесната глава на славниот Пророк и Господов Предвесник - Свети Јован Крстител, многубројни православни христијани од сите краевина на земјава го исполнија манастирот "Св. Јован Бигорски". Со празничната Божествена литургија чиноначалствуваше Дебарско-кичевскиот Митрополитот г. Тимотеј, во сослужение на Брегалничкиот Митрополит г. Агалангел, придружувани од

свештеномонаси и свештеници од нивните епархии. Во дворот на манастирот архиереите извршија Водосвет. Според обичајот, молитвата на сите еднодушно се славаше со продорното великолепно псалмопоение на овдешните монаси, по кои тие се надалеку познати, а доказ за тоа е и неодамна објавеното це-де под наслов "Пасхални песнопоеенија". Како и секогаш, на манастирската слава во чест на Свети Јован, меѓу илјадниците гости, христијански верници, можеа да се забележат и посетители од околните македонски села, кои и покрај тоа што сега ѝ припаѓаат на муслиманската вероисповед, сепак го чуваат манастирот и не ја забораваат предедовската вера.

МАРКЕТ ЗА СЕКОЈ ДЕН

TINEX

zrpad.com.mk